

Japānas vēstniecība Latvijā

1 Japānas tautsaimniecības un fiskālā politika (izraksts no premjerministra Naoto Kana (Kan) runas 2010.gada 1.oktobrī, Japānas Parlamentā, Tokijā)

Ekonomikas pieauguma sasniegšana

No šī brīža visu nākamo fiskālo gadu mēs strādāsim, izmantojot trīs posmu metodi, lai veicinātu ekonomisko izaugsmi, nodarbinātību. Mēs esam jau sākuši ieviest pirmo fāzi, steidzamākie no panākumiem tiek veltīti jēnas novērtējumam un deflācijas apstākļiem. Mēs esam apstiprinājuši papildus izdevumus 920 miljardu apmērā ar mērķi veicināt tūlītēju nodarbinātības pieaugumu. Mēs pievērsīsim īpašu uzmanību jauno absolventu nodarbinātībai. Kā arī tiks aizsargātas jau esošās darbavietas, finansējot uzņēmumu ar zemu ogļskābās gāzes emisiju atvēršanu jaunos reģionos, it īpaši jaunu darba vietu radīšanu Japānas reģionos.

Lai izklūtu no deflācijas un atgrieztu ekonomiku uz izaugsmes ceļa jāpāriet otrajā fāzē papildus budžeta sastādīšana ārkārtas Parlamenta sesijā. Pamatojoties uz opozīcijas priekšlikumiem, esam ieskicējuši darbības shēmu ar pieciem galvenajiem elementiem. Pirmais no tiem ir nodarbinātība un cilvēkresursu apmācības. Otrais ir Jaunās Izaugsmes stratēģijas veicināšana. Trešais ir atbalsts bērnu audzināšanai, veselības aprūpei, medicīnai un labklājībai. Ceturtais ir Japānas reģionu veicināšana, jaunas sociālās infrastruktūras celtniecība, kā arī atbalsts mazajai un vidējai uzņēmējdarbībai. Un piektais ir reformas Japānas likumdošanā.

Trešā fāze ir jaunā fiskālā gada budžeta sastādīšana, pie kā darbs jau ir sākts, un reformas nodokļu politikā. Veidojot budžetu mēs pielietosim speciālos finansējumus lai atgrieztu Japānas vitalitāti un veicinātu pieprasījuma rašanos un nodarbinātību. Respektējot uzņēmumu nodokļu politiku, mēs vienkāršosim nodokļu administrēšanu un līdz šī gada beigām sagatavosim revīzijas plānu ar mērķi apgrūtinošos nodokļus padarīt līdzvērtīgus citās valstīs esošajiem. Ražošanas un pakalpojumu industrijās ir nozīmīgi radīt jaunu starpnozaru pieprasījumu, piedāvājot inovācijas, kas ļautu realizēt pārtikušu dzīvesveidu ar dvēseles mieru. Šajā sakarā mēs arī attīstīsim pētniecības un cilvēkresursu apmācības nozares.

Finanšu nostabilizēšana un valdības izdevumu mazināšana

Jūnijā mēs formulējām Fiskālās Pārvaldības Stratēģiju, kas iezīmē fiskālās atveseļošanās ceļu. Stratēģija paredz uz pusi samazināt primāro deficītu, procentos no IKP 2015.fiskālajā gadā salīdzinot ar 2010.fiskālo gadu un sasniegt primāro pārpalikumu līdz 2020.fiskālajam gadam.

Mūsu pirmais solis būs sastādīt 2011. fiskālā gada budžetu, kurā pilnībā izslēgt izšķērdīgus tēriņus. Pagājušajā gadā mēs ietaupījām 2 triljonus jēnu izvērtējot 449 valdības programmas. Un mēs turpināsim samazināt izšķērdēšanu.

Mūsu mērķis, caurskatot valdības izdevumus, nav tikai to samazināšana. Svarīgāk ir nodrošināt valdības pakalpojumus, kas nepieciešami to lietotājam un radīt sistēmas, kas šos pakalpojumus padara efektīgākus. Tas ir arī mērķis reformām ierēdniecības sistēmās. Esam uzsākuši šīs reformas, tās paredz 20 procentu samazinājumu personāla izmaksās. Mēs arī racionalizējam ministriju personālu un struktūrvienības, kas arī paredz ministriju nodaļu apvienošanu vai likvidāciju.

Japānas vēstniecība Latvijā

Sociālās drošības reformas

Bez uzticamas sociālās sistēmas cilvēki turpinās izjust bažas par nākotni. Šīs bažas ir par iemeslu nelielajiem pircēju tēriņiem un stagnējošajai ekonomikai.

Saistībā ar Japānas iedzīvotāju novecošanu sociālās drošības izdevumi pieaugs par vienu triljonu Jēnu katru gadu pat tad, ja pakalpojumi paliks esošajā stāvoklī. Tomēr jaunas vajadzības ir paredzamas. Tā piemēram, mums būs jāpasargā vecie ļaudis no sociālās izolācijas, sievietes no krūts un dzemdes kakla vēža, jāpasargā bērņus no trūkuma un ļaunprātīgas izmantošanas, jāpasargā visus no pašnāvībām un citām nelaimēm. Tā vietā lai veicinātu labāk attīstīto izdzīvošanu, mums vairāk jāorientējas uz tiem, kas ir vieglāk ievainojami. Valdība grasās Japānas cilvēkiem prezentēt viegli saprotamas izvēles, kas saistītas ar reformām sociālās aizsardzības jomā iekļaujot arī pakalpojumu saturu, kas tiek uzskatīti par nepieciešamiem.

2 Japānas politika par palīdzības pilnveidošanu attīstības valstīm (palīdzība veselības un izglītības nozarē) (izraksts no premjerministra Naoto Kana runas 2010. gada 24. septembrī, ANO Ģenerālajā asamblejā, Ņujorkā)

Pēc Otrā Pasaules kara Japāna spēja atjaunot savu ekonomiku un daļēji tas notika ar starptautiskās sabiedrības palīdzību. Vēlāk, piedzīvojot strauju tautsaimniecības izaugsmi, Japāna kļuva par vienu no lielākajām pasaules ekonomikām. Ņemot vērā mūsu vēsturi, Japāna nedrīkst atstāt bez uzmanības šibrīža situāciju pasaulē, kad miljards cilvēku cieš no bada, gandrīz miljons cilvēku katru gadu mirst no malārijas un nabadzības dēļ aptuveni 72 miljoni bērnu nevar apmeklēt skolu. Japāna uzskata Tūkstošgades Attīstības mērķu (*Millenium Development Goals*) sasniegšanu par ļoti nozīmīgu uzdevumu.

Es aizvakar piedalījos Tūkstošgades Attīstības mērķu augstākā līmeņa plenārajā sanāksmē un paziņoju par jauniem ieguldījumiem veselības aprūpes un izglītības jomās - „Kana apņemšanos”. Šīs iniciatīvas pamatā ir mana patiesā vēlme glābt visu bērnu dzīvības un sniegt katram bērnam iespēju apmeklēt skolu. Piecu gadu laikā mēs piešķirsim 5 miljardus ASV dolāru veselības aprūpei un 3,5 miljardus dolāru izglītībai. Mūsu apņemšanās veselības aprūpes jomā paredz piešķirt līdz pat astoņsimt miljonu ASV dolāru Vispasaules Fondam cīņai pret AIDS, tuberkulozi un malāriju. Atbalsts izglītībai nodrošinās kvalitatīvu mācību vidi vairāk kā 7 miljoniem bērnu.

Japāna turpinās visaptverošu darbu attīstības palīdzības sniegšanā, saskaņā ar priekšstatu par cilvēkdrošību, un virzīs starptautisko sabiedrību tuvāk Tūkstošgades Attīstības mērķu sasniegšanai. Daļa no šiem centieniem ir Japānas piedāvājums nākamgad Japānā sarīkot starptautisku konferenci, kas palīdzētu saskaņot daudzo partneru, tai skaitā valdību, starptautisko organizāciju un nevalstisko organizāciju darbību, un konferencei sekojošu augstākā līmeņa plenāro sanāksmi.

Viena no starptautiskās sabiedrības prioritātēm ir pastiprināts atbalsts Āfrikai, kur tuvošanās Tūkstošgades Attīstības mērķu sasniegšanai norisinās lēni. Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšana Āfrikā ir ļoti nozīmīga Tokijas Starptautiskās konferences par Āfrikas attīstību (*Tokyo International Conference on African development*) iesāktajā darbā. Japāna paplašina savu darbību veselības, ūdensapgādes un sanitāro apstākļu, izglītības un pārtikas jomā. Lai

Japānas vēstniecība Latvijā

izpildītu savu apņemšanos, par ko paziņojām IV Tokijas Starptautiskajā konferencē par Āfrikas attīstību, tai skaitā divkāršotu oficiālās attīstības palīdzības apjomu un sniegtu atbalstu, lai panāktu divkāršu privāto investīciju apjoma pieaugumu Āfrikā līdz 2012. gadam, Japāna turpinās un pastiprinās savu atbalstu.

3 Japānas politika par miera uzturēšanu un miera veidošanu (ietverot palīdzība Afganistānai) (izraksts no premjerministra Naoto Kana runas 2010. gada 24. septembrī, ANO Ģenerālajā asamblejā, Ņujorkā)

Ir izplatīts pieņēmums, ka miera veidošanas darbi veselības aprūpes, izglītības, pilsētu atjaunošanas un nodarbinātības jomā var sākties tad, kad miera uzturēšanas operācija ir pabeigta. Tomēr, lai valstī pilnībā atjaunotu mieru, šos darbus nepieciešams veikt jau no paša miera atjaunošanas procesa sākuma.

Šī gada aprīlī Japāna kā Drošības padomes prezidējošā valsts rīkoja Drošības padomes atklātās debates par miera uzturēšanu pēckonflikta situācijās. Japāna centīsies attīstīt šo viengabalaino pieeju miera atjaunošanai pasaulē, kuras pamatā ir cilvēkdrošības aspekts.

Haiti, kas cieta neredzēta apmēra postījumus šī gada tragiskajā zemestrīcē, Japānas Pašaizsardzības spēku inženieru grupa aktīvi piedalās ANO miera uzturēšanas operācijās. No plūdiem cietušajā Pakistānā pašlaik Starptautiskās Katastrofu palīdzības vienības sastāvā strādā Pašaizsardzības spēku helikopteri. Mēs nesam pieņemam lēmumu sūtīt militāros sakaru virsniekus uz Timoru-Lesti, lai viņi varētu piedalīties tur notiekošajā ANO miera uzturēšanas operācijā. Japāna turpinās aktīvu līdzdalību ANO miera uzturēšanas operācijās un katastrofu seku likvidēšanas darbos.

Turklāt mēs sniegsim konkrētus ieguldījumus tādās jomās kā oficiālā attīstības palīdzība, atbalsts miera uzturēšanas operāciju mācību centriem un cilvēkresursu attīstība, piemēram, civilo miera veidošanas speciālistu apmācība Āzijā.

No visā tām vietām, kur pasaulē norisinās miera atjaunošanas procesi, Afganistāna šobrīd atrodas īpaši nozīmīgā posmā. Afganistāna ir lielākais starptautiskās sabiedrības izaicinājums miera veidošanas jomā, un Japāna visintensīvāk koncentrējusi savu atbalstu tieši Afganistānā.

Japāna kopā ar dažādiem partneriem sniegusi visaptverošu un saskaņotu atbalstu Afganistānas valdībai, koncentrējot uzmanību uz trim galvenajiem aspektiem – drošības situācijas uzlabošana, tai skaitā apmācības policistiem, Taleban ierindas kaujinieku reintegrācija sabiedrībā ar arodizglītības un darba vietu palīdzību, kā arī ilgtspējīgas un pašpietiekamas attīstības veicināšana, sniedzot palīdzību lauksaimniecībā un veicot citus līdzīgus pasākumus.

Japāna sadarbībā ar Turcijas Republiku rīkos apmācības afgāņu policistiem, nodrošinot gan finansējumu, gan policijas personālu šim mērķim, tādā veidā uzlabojot drošību valstī. Mēs arī nesam piešķirām 50 miljonus ASV dolāru nemiernieku reintegrācijas īstenošanai. Japāna sniegs savu palīdzību tādā veidā, lai Afganistānas iedzīvotāji varētu sajūst konkrētus uzlabojumus savā dzīvē.

Beigas.